

De Tweede Kamer t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 14 november 2025

Geachte heer Wijers, geachte heer Buma,

Gefeliciteerd met uw belangrijke opdracht. U staat aan het begin van een kabinetsformatie die bepalend is voor de toekomst van Nederland. Niet alleen voor de komende vier jaar, maar ook voor de generaties na ons. De agenda waar u aan gaat werken zet in op economische groei en verbetering van het investerings- en vestigingsklimaat, met een aanpak voor energiezekerheid en klimaatbeleid. De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), waarin meer dan 1600 bedrijven samenwerken aan de energietransitie, wil u één boodschap meegeven: **oranje-groene energie van eigen bodem legt het fundament onder onze energieonafhankelijkheid en onze vrijheid. Dit is hét nationale project voor zekerheid, betaalbare energie en een sterke en schone economie.**

Nederlanders willen:

- Een betaalbare energierekening.
- Zekerheid dat we niet afhankelijk zijn van instabiele landen of fossiele crises.
- Behoud van banen en bedrijvigheid die we hier, in Nederland, hard nodig hebben.

Dat is onze gezamenlijke basis. Hierin staan we niet tegenover elkaar, maar schouder aan schouder. Er is breed maatschappelijk draagvlak voor stabiel, voorspelbaar en toereikend overheidsbeleid op het terrein van energie en klimaat, zo blijkt uit het Stembusakkoord van de Maatschappelijke Alliantie: '10 voor de Transitie'.

Fossiele energie maakt ons economisch kwetsbaar

Nederland leunt nog teveel op fossiele energie uit het buitenland. Dat maakt ons kwetsbaar: energieprijzen zijn hoog en onzeker, bedrijven verliezen grip en huishoudens betalen de rekening. Dat zagen we in 2022, toen de energiecrisis Nederland keihard raakte: gezinnen kregen torenhoge rekeningen en durfden de verwarming niet meer aan te zetten, bedrijven moesten de productie stilleggen. Zonder versnelling blijft Nederland afhankelijk van landen die energie gebruiken als geopolitiek drukmiddel. Bovendien is de aanpak van klimaatverandering onverminderd urgent. **Het risico is niet dat we te snel verduurzamen; juist vertraging bedreigt onze zekerheid, onze economie en ons dagelijks leven.**

De oplossingen liggen voor ons:

- **Meer dan de helft van onze elektriciteit komt inmiddels uit hernieuwbare bronnen**, dankzij het succes van windenergie op de Noordzee en op land, en zonne-energie.
- **Duurzame warmte** – van warmtenetten tot geothermie en groen gas – maakt huishoudens en bedrijven minder afhankelijk van fossiele energie.
- **Elektrisch vervoer** bewijst dat schoon rijden betaalbaar is en onze afhankelijkheid van aardolie vermindert.
- **Nederlandse innovatieve bedrijven** houden onze economie concurrerend en zorgen voor behoud van banen.

Doorbraken nodig naar 2035 en 2040

Het volgende hoofdstuk vraagt méér dan gestaag doorgroeien: het vraagt om doorbraken:

- **Haal Nederland van het slot:** versnel de bouw van duurzame energie en energie-infrastructuur en neem stikstofbelemmeringen weg, investeer in het energienet van de toekomst en stimuleer slim gebruik van het net. Bouw ambitieus door aan windmolens op zee en duurzame energie op land. Het is daarbij van belang dat budgetten die mensen en bedrijven helpen om te investeren in oranje-groene energie voldoende en voorspelbaar zijn, zodat er langjarig investeringszekerheid is.
- **Investeer in een stabiele en betaalbare energierekening** dankzij duurzame warmte, woningisolatie en duurzaam vervoer voor miljoenen huishoudens. Trek extra geld uit voor woningverduurzaming en betaalbare warmte.
- **Maak verduurzaming het fundament van ons industriebeleid en onze concurrentiekracht**, met duurzame energie van eigen bodem en energiebesparing. Europa kan alleen met China en de VS wedijveren als we schone productie en circulariteit centraal stellen.

Energiedeltawerken: een zekerheidspakket en een economische investeringsagenda

De **Energiedeltawerken** zijn wat de Deltawerken waren voor vorige generaties: een nationaal project dat Nederland beschermt, versterkt en vooruitbrengt. Zoals de Deltawerken ons land veilig hielden tegen het water, zo beschermen de Energiedeltawerken ons tegen fossiele afhankelijkheid en geopolitieke chantage. De energietransitie is geen strijd tussen economie en klimaat. **Het is het fundament voor zekerheid, betaalbare energie en een sterke, schone economie.** De Energiedeltawerken bieden investeringszekerheid, houden banen en bedrijvigheid hier, en trekken de bedrijven van de toekomst naar Nederland.

Wij nodigen u en de formerende partijen uit om samen met ons deze nieuwe Deltawerken van de 21e eeuw te realiseren: een Nederland dat sterker, zekerder en schoner uit deze kabinetsperiode komt. Wij verwijzen hierbij naar de voorstellen van de Maatschappelijke Alliantie en naar bovenstaande doorbraken. Wij zien ernaar uit om hierover met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Olof van der Gaag - voorzitter Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE)